

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyně: **X**, narozená dne X.

státní příslušnost Ruská federace
zastoupená advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra

sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2022, č. j. OAM-254/ZA-ZA10-ZA10-2022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2022, č. j. OAM-254/ZA-ZA10-ZA10-2022, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobkyni mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

II. Žalobní body

2. Žalobkyně v žalobě shrnula, že do České republiky (dále jen „ČR“) přicestovala v roce 2014 ve věku 18 let, za účelem studia. V roce 2021 studium vysoké školy ČZU úspěšně ukončila. Ke své životní situaci a důvodům, pro které se rozhodla požádat o mezinárodní ochranu, uvedla, že se dostala do svízelné situace s oprávněním k pobytu na území ČR. Volný přístup na trh práce v ČR a EU, který úspěšným ukončením studia získala, jí neumožnil požádat o jiný pobytový titul přímo z území ČR, ani jinde v EU. Hlavním důvodem pro nemožnost návratu je pocit obavy z nesvobody a potlačování projevů demokratického smýšlení. Žalobkyně navíc na území Ruska nemá již žádné přímé příbuzné, když její matka po vypuknutí války na Ukrajině vycestovala na Srí Lanku.
3. Z žaloby je zřejmé, že se žalobkyně domáhá udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12b zákona o azylu. Svoji obavu z pronásledování, v případě návratu do vlasti, spatřuje žalobkyně jako dostatečně ohrožující. Rusko opustila v roce 2014, do této doby byla zcela závislá na své matce. Žalovaný nevzal v potaz, že žalobkyně žije na území ČR převážnou část svého dospělého života a znalosti a zkušenosti, které získala, jí byly poskytnuty v duchu demokratických hodnot a zásad. Žalobkyně je přesvědčena, že správnímu orgánu uvedla relevantní azylový důvod.
4. Žalobkyně měla dále za to, že jí měl být udělený humanitární azyl podle ust. § 14 zákona o azylu, žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2020, č. j. 5 Azs 73/2019-61. Žalobkyně usiluje o posouzení žádosti s ohledem na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
5. Žalobkyně namítala, že Rusko je považováno za agresora a státy Evropské unie nevydávají v rámci extradičních řízení občany Ruska za účelem trestního stíhání, za této situace se jeví posuzování konkrétních azylových důvodů žalobkyně při jejím nuceném návratu do Ruska jako disproporční.
6. Žalobkyně také odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 Azs 105/2018-46.
7. Žalobkyně měla za to, že žalovaný její obavy značně bagatelizuje, rozhodnutí vnímá jako politické. Žalobkyně je přesvědčena, že žalovaný se všemi aspekty její situace dostatečně nezabýval. Navrhla, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný zdůraznil, že musí vycházet ze zásady individuálního posuzování jednotlivých žádostí, v první řadě je ve svých úvahách omezen samotnými sděleními žadatele o azyl, až následně může tato sdělení hodnotit na podkladu informací o zemi původu. Žalobkyně uvedla jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany neochotu navrátit se do Ruska, neboť již mnoho let žije v ČR a představuje si zde i svůj budoucí život. Nesouhlasí s probíhající ruskou vojenskou invazí na Ukrajině. Na začátku války sdílela na sociálních sítích příspěvky o tom, jak lidé v Rusku demonstrují proti této válce.

9. Žalovaný ve svém vyjádření popsal, proč neshledal u žalobkyně důvodnou obavu z pronásledování kvůli sdílení příspěvků na sociálních sítích na počátku invaze. Za důvod pro udělení azylu pak podle žalovaného nelze považovat ani žalobkyní tvrzenou obecně špatnou situaci panující v Rusku. Žalobkyně sama nikdy neměla žádné problémy s ruskými státními orgány, nikdy nebyla nijak politicky ani veřejně aktivní, nikdy nevystupovala proti ruskému politickému režimu s nějakou kritikou, a to ani během pobytu v ČR, není tedy žádný reálný důvod domnívat se, že by se na její osobu měly ruské bezpečnostní složky či obecně státní orgány nějak více zaměřit.
10. Žalovaný dodal, že důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána. Samo řízení o udělení azylu není ani řízením o tom, zda stát, ze kterého žadatel o azyl pochází, je schopen plnohodnotně a zcela bezezbytku zajistit ochranu jednotlivců proti jednání odporujícím zákonům dané země, ale o tom, zda žadatel splňuje předpoklady pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V případě žalobkyně však žádné takové skutečnosti zjištěny nebyly.
11. K námitkám žalobkyně žalovaný uvedl, že povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Správní orgán musí umožnit žadateli o mezinárodní ochranu sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení mezinárodní ochrany za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je mezinárodní ochrana obvykle poskytována. Jako podklad k rozhodnutí využil správní orgán kromě samotné žádosti a protokolu o pohovoru též širokou škálu informací o zemi původu, o politické a bezpečnostní situaci v zemi a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci. Veškeré tyto informace jsou součástí spisového materiálu, žalobkyně práva seznámit se s podklady rozhodnutí nevyužila, nijak se k podkladům nevyjádřila.
12. K námitce neudělení humanitárního azylu žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které na jeho udělení není právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení žalovaného.
13. Žaloba je vedena ve zcela obecné formě, není z ní patrné, jakých konkrétních porušení se žalovaný měl dopustit. Odkazy na judikaturu a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, bez dalšího odůvodnění, lze vnímat pouze jako dokreslující. Samotná konkrétní žalobní argumentace dle žalovaného absentuje.

IV. Obsah správního spisu

14. Žalobkyně dne 6. 3. 2022 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 9. 3. 2022 poskytla údaje k podané žádosti, sdělila, že nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani skupiny, nikdy se politicky neangažovala, je svobodná a bezdětná. Z Ruska naposledy vycestovala dne 14. 2. 2000 letecky z Moskvy přímo do Prahy. V ČR je již od roku 2014 a od té doby byla v Rusku celkem třikrát. Od roku 2014 do konce května 2021 měla v ČR povolen pobyt za účelem studia. Poté žádala o povolení k pobytu za účelem zaměstnání, řízení o této žádosti stále probíhá. Po ukončení studentského víza byla jmenovaně udělována překlenovací víza, poslední měla v lednu 2022, protože cestovala do Ruska za rodinou. Svůj zdravotní stav označila žadatelka za dobrý, je zcela zdravá, nemá žádná omezení ani zvláštní potřeby. K

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že v květnu 2021 podala žádost o pracovní pobyt v ČR z důvodu ukončení svého studia. Vzhledem k administrativním problémům, které souvisejí s podanou žádostí, jí nebylo do dnešního dne sděleno žádné rozhodnutí. S ohledem na tuto skutečnost se rozhodla požádat o mezinárodní ochranu, neboť neví, jak dané řízení dopadne, a má obavu, že by byla nucena vrátit se do Ruska. V ČR studovala, má tu zázemí a kamarády. Celou dobu směřovala k tomu, že bude žít a pracovat v ČR. Za další důvod žádosti označila současnou situaci na Ukrajině. Po vypuknutí války se na svých sociálních sítích kriticky vyjadřovala k režimu Putina. Ví, že tato vyjádření jsou nyní v Rusku sledována a trestána.

15. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně uvedla, že žádost o mezinárodní ochranu podala, neboť neví, jak celá záležitost s jejím povolením k pobytu dopadne, ale je pro ni velice důležité zůstat v ČR. Po odchodu z Ruska v roce 2014 se zde snažila začlenit. I při studiu brigádně pracovala. Umí velice dobře česky a může se zde uplatnit. V současné době žije v Praze, kde má pronajatý byt. V ČR má mnoho přátel. V Rusku žijí z žadatelčiny rodinných příslušníků aktuálně prarodiče a strýc. S otcem žadatelka v kontaktu není. Matka pobývá nyní na Srí Lance. V únoru 2022 cestovala žalobkyně do Ruska navštívit svoji rodinu, protože v době pandemie ji dva roky neviděla. Popřela, že by kdy měla v Rusku problémy se státními či bezpečnostními orgány, nikdy nebyla trestně stíhána. Rovněž ve vlasti neměla žádné problémy kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Ani žádné jiné problémy v Rusku nikdy neměla. Ke způsobu, jakým se kriticky vyjadřovala k současnému dění na Ukrajině, uvedla, že po napadení Ukrajiny Putinem sdílela na Facebooku a Instagramu nesouhlas s touto politikou. Dávala tam příběhy o tom, jak lidé v Rusku demonstrují proti válce na Ukrajině. Profily na těchto sociálních sítích měla vedené pod svým jménem, ale nejsou veřejně přístupné. Má omezené přístupy pouze pro své přátele. Rovněž uvedla, že tam nedávala žádné své autorské příspěvky ani komentáře. Takto aktivní na sociálních sítích byla žadatelka od vypuknutí války až do začátku března 2022. Pak veškeré příspěvky smazala, protože ji kamarádka informovala, co se vše může stát, ohrožovala by svoji rodinu. Jmenovaná nezná postupy státních orgánů Ruska, ale dle ní je evidentní, že veškeré takové projevy jsou nyní trestány. Na dotaz, z čeho usuzuje, že by se její příspěvky měly dostat k ruským státním orgánům, když je smazala, jmenovaná odpověděla, že je přesvědčena o tom, že v případě zájmu by dokázaly tyto příspěvky dohledat. Nechce riskovat uvěznění na 15 let, což je nyní v Rusku schváleno a otevřeně se o tom mluví. Svůj případný návrat do Ruska vnímá jako naprostou tragédii, je z vlasti už dlouho a nečekalo by ji tam nic dobrého. V ČR se naučila, jak funguje demokracie, že zde může vyjádřit svůj názor a nemusí se bát, že ji za to někdo potrestá. Válku, kterou Putin na Ukrajině rozpoutal, odsuzuje a nesouhlasí s ní. V ČR má také ukrajinského přítele a stojí na straně Ukrajinců.
16. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenované je neochota navrátit se do Ruska, neboť již mnoho let žije v ČR a představuje si zde i svůj budoucí život. Nesouhlasí s probíhající ruskou vojenskou invazí na Ukrajině. Na začátku války sdílela na sociálních sítích příspěvky o tom, jak lidé v Rusku demonstrují proti této válce.
17. Žalovaný vycházel z výpovědi žalobkyně, z doložených materiálů žalobkyní, z informací z Cizineckého informačního systému (CIS) a z opisu z evidence Rejstříku trestů fyzických osob a dále z informací týkajících se politické a bezpečnostní situace a

stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci, konkrétně ze Zprávy Freedom House - Svoboda ve světě 2022 - Ruská federace, ze dne 16. 3. 2022, ze Zprávy Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), červenec 2022 - Přehled údajů o zemi za rok 2021 - Ruská federace, z Informace Agentury Evropské unie pro azyl (EUAA) - Ruská federace - Zacházení s protestujícími demonstranty, novináři a ochránci lidských práv od invaze na Ukrajinu, ze dne 2. 6. 2022 a z Informace OAMP - Ruská federace - Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 30. 6. 2022.

18. Žalobkyně nevyužila svého práva na seznámení s podklady rozhodnutí a vyjádření se k nim, žádné návrhy na doplnění dokazování neučinila.
19. Po provedeném řízení nedospěl správní orgán k závěru, že by žalobkyně mohla ve vlastní pocítovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyně výslovně popřela, že by v Rusku měla někdy nějaké problémy kvůli své rase, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo politickému přesvědčení. Nikdy neměla žádné problémy s ruskými státními orgány ani bezpečnostními složkami. Během pobytu v Rusku nebyla vystavena absolutně žádným potížím. Z Ruska odcestovala v roce 2014 kvůli studiu v ČR. Poté se tam asi třikrát vrátila. Naposledy byla v Rusku v období 2. 2. 2022 až 14. 2. 2022, jak vyplývá z jejího cestovního dokladu. Správní orgán konstatoval, že během pobytu v Rusku nebyla jmenovaná vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Jako důvod své žádosti o mezinárodní ochranu označila žadatelka nesouhlas s ruskou vojenskou invazí na Ukrajině, neexistenci svobody slova v Rusku a riziko případného trestního postihu za vyjadřování nesouhlasu s touto ruskou agresí. Sama jmenovaná měla na počátku války (do začátku března 2022) sdílet na svých profilech na Instagramu a Facebooku příspěvky týkající se nesouhlasu s touto válkou, konkrétně tam umísťovala „stories“ o tom, jak lidé v Rusku protestují proti válce na Ukrajině. Nevkládala tam žádné komentáře ani žádné své autorské příspěvky. Profily měla přístupné pouze pro své kamarády. Na začátku března 2022 veškeré své příspěvky smazala. Bála se případného postihu, neboť v Rusku jsou nyní takové projevy trestány. Žalovaný nepopíral, že v Rusku panuje v posledních letech problematická situace ohledně vyjadřování názorů, které nemají podporu ze strany oficiálních míst, dochází k omezování svobody slova a shromažďování, ke správním a trestním stíháním osob za porušení zákonů, jež se s ohledem na vypuknutí vojenskou invazi na Ukrajinu ještě zhoršila a cenzura ze strany státu se ještě zintenzivnila. Žalovaný tak na základě zpráv o zemi původu sice konstatoval, že osoby vyjadřující veřejně svůj nesouhlas s ruskou invazí na Ukrajině mohou v Rusku čelit správnímu řízení, či dokonce trestnímu stíhání (násilné protesty, výzvy k extremismu, zveřejňování „nepravdivých informací o válce na Ukrajině“ na sociálních sítích), v konkrétním případě však správní orgán takového riziko neshledal. Žalobkyně se v Rusku nacházela naposledy dne 14. 2. 2022, žádného protestu se v zemi neúčastnila. Po celou dobu trvající ruské invaze na Ukrajině pobývá dotyčná v ČR. Svůj nesouhlas s touto agresí pak měla dotyčná projevit pouze na začátku války (do začátku března 2022, vzhledem k tomu, že ruská invaze započala dne 24. 2. 2022, jednalo se pravděpodobně o období 1-2 týdnů) na sociálních sítích. Konkrétně na svých profilech na Instagramu a Facebooku, které byly přístupné jen pro její přátele, sdílela informace o protestech konaných v Rusku. Sdílela jen faktické informace, nezveřejňovala žádné své komentáře ani své autorské příspěvky. Na začátku března 2022 pak vše smazala. Žádným jiným způsobem žadatelka svůj nesouhlas s válkou či s jednáním ruského režimu neprojevovala. Neúčastnila se žádných protestních akcí. Vzhledem ke skutečnosti, že

jmenovaná zveřejňovala pouze faktické informace o protestech konaných v Rusku, nikoliv jakékoliv své autorské příspěvky, komentáře, které by se týkaly konkrétně průběhu války nebo kritiky ruských státních představitelů, a sdílela je pouze v okruhu svých přátel, nebyly veřejně přístupné, navíc je asi za týden až dva smazala a nyní již na jejích profilech nejsou dohledatelné, neexistují o nich tedy žádné veřejně dostupné důkazy, neshledal správní orgán v případě žadatelky možnost odůvodněného strachu z pronásledování po jejím návratu do vlasti. Podle názoru správního orgánu neexistuje reálný předpoklad, že by se ruské státní orgány mohly o této žadatelčině aktivitě dozvědět. Neexistuje žádný reálný důvod domnívat se, že by jmenované mohlo v případě návratu do vlasti z důvodu její dřívější aktivity na sociálních sítích hrozit nějaké bezprostřední nebezpečí, natož pak pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Jmenovanou zcela jistě nelze označit za horlivou politickou aktivistku, za aktivní kritičku, oponentku ruských státních orgánů či politických činitelů ani za veřejnou osobnost. Dotyčná není osobou, na kterou by měly ruské bezpečnostní složky důvod se více zaměřit a snažit se ji po návratu do vlasti nějak postihovat. Takovou aktivitu, aby se měla dostat do sféry pozornosti ruských státních orgánů, jmenovaná nevyvíjela. Navíc o její aktivitě nejsou aktuálně veřejně dostupné žádné důkazy. K žadatelčině snaze o setrvání na území ČR správní orgán uvádí, že výčet důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu je taxativní, což znamená, že jiné skutečnosti než uvedené v citovaném ustanovení nezakládají důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Mezi tyto důvody tedy nelze podřadit ani snahu jmenované o legalizaci jejího pobytu v ČR. K tomuto správní orgán uvedl, že poskytnutí azylu je zcela specifickým pobytovým statutem a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu na území ČR, které jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Správní orgán v této věci odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94. Mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem zcela výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však ochranu před jakýmkoliv negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu.

20. Správní orgán v napadeném rozhodnutí dále posuzoval udělení humanitárního azylu. V této souvislosti zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně, přihlédl i k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Z její výpovědi však nevyplýval žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Jmenovaná je dospělou, plně svéprávnou a praceschopnou osobou. Její zdravotní stav je dobrý. Je svobodná a bezdětná. Její pobyt není bezpodmínečně vázán na území ČR, takové vazby tady dotyčná nemá. Ve vlasti má dostatečné zázemí. Nadto odkázal na Zprávu IOM - Přehled údajů o zemi za rok 2021 - Ruská federace, z července 2022, dle které nejsou navrátilci považováni za speciální kategorii obyvatel ani za ohrožené osoby, ze systému sociálního zabezpečení a sociální péče mohou čerpat stejné výhody jako kterýkoliv občan Ruské federace, je jim garantován přístup ke zdravotní péči. Střediska pro zaměstnanost nacházející se ve všech regionech po celé zemi poskytují různé druhy pomoci při hledání zaměstnání, osoba může být zaevidována jako nezaměstnaná na Středisku pro zaměstnanost Federální služby pro práci a zaměstnanost nacházejícím se v místě jejího trvalého bydliště a může tam požádat o podporu v nezaměstnanosti. Takto zaevidované nezaměstnané osoby mají právo navštěvovat bezplatné odborné školicí kurzy pro zvýšení své kvalifikace. Dostupné jsou také soukromé školy, soukromá školicí centra a instituce poskytující placené služby. Ve všech regionech Ruské federace je dostupný

značný počet bytů a domů k pronajmutí. Správní orgán uzavřel, že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12, a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit, v případě žalobkyně však na základě všeho výše uvedeného správní orgán takové skutečnosti neshledal.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

21. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“, jelikož účastníci se na výzvu soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřili. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
22. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu *„[a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště“*.
23. Podle § 14 zákona o azylu *„[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“*
24. Žalobkyně v žalobě namítala, že žalovaný nesprávně posoudil podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu a § 14 zákona o azylu.
25. Ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 5 Azs 36/2008-119, musí žadatel o azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu kumulativně splnit následující kritéria: (1) musí se nacházet mimo zemi svého původu (tato podmínka není explicitně v zákoně o azylu stanovena, neboť se presumuje z povahy věci); (2) musí mít odůvodněný strach; (3) jemu hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování; (4) ochrana v zemi původu selhala; (5) musí být pronásledován z azylově relevantních důvodů; a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (viz § 15 zákona o azylu).
26. Soud předně konstatuje, že žalovaný se této otázce věnoval velmi detailně a hodnotil ji podrobně (viz strana 3 až 6 napadeného rozhodnutí). Žalobkyně sice v žalobě namítala, že žalovaný nesprávně posoudil její obavy z pronásledování a že se „všemi aspekty její situace dostatečně nezabýval“, žalobkyně však nikterak nekonkretizuje, v jaké části je posouzení žalovaného vadné, žaloba na argumentaci žalovaného nijak nenavazuje. Žalobkyně k hrozící újmě v žalobě pouze naprosto obecně a neurčitě zmínila *„pocit obavy z nesvobody a potlačování projevů demokratického smýšlení“*. Dále k obavám z pronásledování poněkud nesouvisle tvrdí, že žalovaný měl v této souvislosti zohlednit, že žalobkyně Rusko opustila v roce 2014, kdy do této doby byla zcela závislá na své matce, žalobkyně žije na území ČR převážnou část svého dospělého života a znalosti a zkušenosti, které získala, jí byly poskytnuty v duchu demokratických hodnot a zásad.

Žalobkyně navíc na území Ruska nemá již žádné přímé příbuzné, když její matka po vypuknutí války na Ukrajině vycestovala na Srí Lanku, kde o této doby nepřetržitě pobývá.

27. Tyto skutečnosti však nikterak nesouvisí s posuzováním důvodnosti obav z pronásledování žalobkyně. Vzhledem k tomu, že žaloba je velmi obecná, soud také obecně konstatuje, že posouzení této otázky žalovaným považuje za správné.
28. Lze stručně shrnout, že žalobkyně v Rusku neměla nikdy problémy kvůli své rase, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo politickému přesvědčení, nikdy neměla žádné problémy s ruskými státními orgány ani bezpečnostními složkami. Během pobytu v Rusku nebyla vystavena žádným potížím. Z Ruska odcestovala v roce 2014 kvůli studiu v ČR, poté se tam třikrát vrátila. Naposledy byla v Rusku v období 2. 2. 2022 až 14. 2. 2022. Žalobkyně se nezúčastnila žádného protestu se v zemi. Svůj nesouhlas s touto agresí měla projevit pouze na začátku války (do začátku března 2022, jednalo se pravděpodobně o období 1-2 týdnů) na sociálních sítích, konkrétně na svých profilech na Instagramu a Facebooku, které byly přístupné jen pro její přátele, sdílela informace o protestech konaných v Rusku. Sdílela jen faktické informace, nezveřejňovala žádné své komentáře ani své autorské příspěvky. Na začátku března 2022 pak vše smazala. Žádným jiným způsobem žalobkyně svůj nesouhlas s válkou či s jednáním ruského režimu neprojevovala. Vzhledem ke skutečnosti, že jmenovaná zveřejňovala pouze faktické informace o protestech konaných v Rusku, nikoliv své autorské příspěvky, komentáře, které by se týkaly konkrétně průběhu války nebo kritiky ruských státních představitelů, a sdílela je pouze v okruhu svých přátel, nebyly veřejně přístupné, navíc je asi za týden až dva smazala a nyní již na jejích profilech nejsou dohledatelné, není dán předpoklad odůvodněného strachu z pronásledování po jejím návratu do vlasti. Žalobkyně neuvedla nic konkrétního, co by mohlo nasvědčovat neoprávněnosti těchto závěrů.
29. Samotný původ ze země s nedemokratickým režimem není pro udělení mezinárodní ochrany dostačující, jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79: *„Pokud žadatel o udělení azylu není vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach, popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., a to i přes skutečnost, že pochází ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem, který zásadním způsobem diskriminuje a potlačuje opozici, resp. osoby zastávající politicky odlišné názory.“*
30. Žalovaný také správně poukázal na skutečnost, že snaha o legalizaci pobytu nespadá mezi důvody pro udělení mezinárodní ochrany.
31. Žalobkyně měla dále za to, že jí měl být udělený humanitární azyl podle ust. § 14 zákona o azylu. Žaloba ani v této části nijak nereaguje na podrobnou argumentaci v napadeném rozhodnutí, s odkazovanou judikaturou v žalobě (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2020, č. j. 5 Azs 73/2019-61) pak problematika humanitárního azylu nijak nesouvisí. Také odkaz žalobkyně na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod je obecný, žalobkyně nevysvětluje, v jakém směru došlo k porušení jejích práv a v čem by mělo být napadené rozhodnutí nezákonné.

32. K otázce udělení humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud vyjádřil v usnesení ze dne 21. 2. 2018, č. j. 1 Azs 329/2017-28, ve kterém uvedl, že: „*smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.*“
33. Obecná východiska soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu shrnul Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 6/2018-33: „*Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004-72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje.*“
34. Soud k otázce humanitárního azylu konstatuje, že žalovaný v napadeném rozhodnutí z hlediska ust. § 14 zákona o azylu posoudil situaci žalobkyně, uvedl, že žalobkyně je dospělou, plně svéprávnou a práceschopnou osobou, její zdravotní stav je dobrý. Je svobodná a bezdětná. Její pobyt není bezpodmínečně vázán na území ČR, takové vazby tady dotyčná nemá. Žalovaný se zabýval i situací navrátilců a sociální péčí ve vlasti. Soud dospěl k závěru, že žalovaný v této souvislosti vzal do úvahy všechny relevantní skutečnosti posuzované věci, nic podstatného neopominul, nic nenasvědčuje překročení mezí správního uvážení, ani zneužití tohoto institutu.
35. V této souvislosti lze s ohledem na žalobní argumentaci doplnit, že ani skutečnost, že matka žalobkyně se v současné době nenachází na území Ruské federace, není důvodem pro udělení humanitárního azylu žalobkyni. Žalobkyně z Ruské federace odešla jako dospělá, má tam stále příbuzné, zná jazyk, nic nenasvědčuje tomu, že by bylo „nehumánní“ azyl neposkytnout. Prání žalobkyně žít v ČR za těchto okolností nepostačuje, stejně tak ani okolnost, že žalobkyně žije na území ČR převážnou část svého dospělého života.
36. Žalobkyně dále v žalobě uvedla, že „*usiluje o posouzení žádosti s ohledem na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod*“.
37. Dle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2017, č. j. 2 Azs 270/2017-40: „*Nejvyšší správní soud dále odkazuje na usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 As 84/2015-24, v němž konstatoval, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu nevylučuje, že by zásah do rodinného a soukromého života cizince mohl představovat, a to ve velmi výjimečných*

případech, důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Bylo by to možné např. v případech, kdyby si žadatel vytvořil na území České republiky takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky (srov. rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, a ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010-92). Každé vycestování cizince, a to zvláště v případě jeho předchozího dlouhodobého pobytu v České republice, může obecně představovat zásah do jeho rodinného a soukromého života, nicméně zákon o azylu poskytuje ochranu až v případech nepřiměřeného zásahu. Podle citovaného rozhodnutí se však nejedná o nepřiměřený zásah, může-li cizinec a jeho rodina vést svůj soukromý a rodinný život v jiné zemi, například v domovském státě.“

38. Soud je nucen v této souvislosti korigovat závěr žalovaného, že neexistuje žádná objektivní překážka, která by žalobkyni v budoucnu bránila v zajištění legálního pobytu na území ČR, neboť dne 22. 6. 2022, bylo přijato nařízení vlády č. 200/2022 Sb., podle kterého z důvodu ochrany zahraničně politických zájmů ČR v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace je žádost o udělení oprávnění k pobytu na území České republiky podaná na zastupitelském úřadu občanem Ruské federace nebo Běloruské republiky nepřijatelná. Ze správního spisu nic nenasvědčuje tomu, že by případ žalobkyně mohl spadat pod některou z výjimek stanovených v tomto nařízení. Soud však neshledal, že by toto pochybení žalovaného mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
39. Žalobkyně sice v žalobě nenamítala, že byly nesprávně posouzeny důvody pro udělení doplňkové ochrany, nicméně alespoň v žalobě uvedla, že v Rusku nemá žádné příbuzné, její matka v březnu 2022 vycestovala na Srí Lanku, žalobkyně v ČR od svých 18 let studuje. Soud se proto těmito tvrzeními zabýval též z pohledu možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu. Soud konstatuje, že vytvořené přátelské a sociální vazby na území ČR, skutečnost, že žalobkyně v ČR žije většinu svého dospělého života, znalost jazyka a vůle zde zůstat a pracovat nejsou výjimečnými okolnostmi ve smyslu shora citované judikatury pro udělení doplňkové ochrany, zvláště za situace, kdy absentují konkrétní tvrzení, proč by žalobkyně neměla být schopna svůj soukromý a rodinný život vést ve svém rodném státě. Žalobkyně byla schopna ve velmi mladém věku se úspěšně adaptovat na život v cizí zemi, nyní je již vystudovaná, praceschopná, bezdětná, nemá žádné zdravotní obtíže, ve vlasti má prarodiče a strýce, není důvodu, proč by mělo být pro žalobkyni obtížné se začlenit do života ve své vlasti. Závěr žalovaného, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany je tak správný.
40. Pokud žalobkyně namítala, že státy Evropské unie nevydávají v rámci extradičních řízení občany Ruska za účelem trestního stíhání, toto s případem žalobkyně nijak nesouvisí. V současné době skutečně diplomatické záruky poskytnuté Ruskou federací v souvislosti s extradičním řízením nemohou být dostatečným důvodem pro neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany občanovi tohoto státu, nedojde-li k posouzení jejich spolehlivosti a dostatečnosti, které zohlední změnu okolností v důsledku invaze Ruské federace na Ukrajinu v roce 2022. Žalobkyně se však extradice nijak netýká, žádné trestné činnosti se nedopustila. Žádné trestní řízení proti žalobkyni vedeno ani není.
41. Argumentace judikaturou týkající se vnitřního přesídlení je z hlediska napadeného rozhodnutí nepřipadná. Možností vnitřního přesídlení žalovaný vůbec v napadeném rozhodnutí neargumentoval.

42. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
43. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 22. května 2023

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně